

Konstatacje po lekturze październikowego numeru „Powinności”

Październikowy numer „Powinności” burzy niechlubną tradycję panującą w dziennikarstwie polskim, kiedy sprawy „zbrodni wołyńskiej” intensywnie omawia się w połowie lipca, a potem okres wakacyjny wycisza emocje i aktualność tematu, i „daje się spokój” do kolejnego lipca. Pismo zawiera liczne refleksje związane z tak niechcianymi w III RP obchodami rocznicy ukraińskiego ludobójstwa, ale także wprowadza czytelnika w głębsze rozumienie spraw obecnej, tak dziwnej i niezrozumiałej polityki ukraińskiej, prowadzonej przez polityków polskich. Powinniśmy pamiętać, że ten głos wołającego na pustyni z Chełma dociera dzięki nieustrudzonemu prof. Eugeniuszowi Wilkowskiemu – redaktorowi odpowiedzialnemu „Powinności” – który w znacznej mierze wypełnił pismo swymi obserwacjami i przemyśleniami.

Sednem problemowym numeru jest temat ludobójstwa ukraińskiego na Polakach w czasie II wojny światowej. Przy czym kładzie się nacisk nie na same fakty – które są, generalnie rzecz ujmując, znane – ale na stan świadomości współczesnych Polaków i Ukraińców, kondycję sumień i chęć poznania prawdy. Z tekstów wybrzmiewa rozczarowanie aktualnym stanem świadomości społeczeństw, a jeszcze bardziej klasy rządzącej w sprawie upamiętnienia ofiar ludobójstwa. Rzeczowym jest słowo prof. E. Wilkowskiego *Przełom nie nastąpił* wskazujące na wciąż trwające bezczelne kręactwo dotyczące nieudolnych prób „pojednania” bez potępienia ludobójców, zaprzestania ich gloryfikacji na współczesnej Ukrainie. Omówił szereg pojednawczych inicjatyw zorganizowanych na szczeblu kościelnym i państwowym. Wszystkie problemy nacechowane są goryczą niedomówień, prób relatywizacji zbrodni, zagłuszeniem bólu rodzin ofiar ludobójstwa urzędowym „pojednaniem”. Ważnym udokumentowaniem tych wydarzeń jest opublikowanie *Apelu Rodzin Ofiar Ludobójstwa do Episkopatów Polski i Ukrainy*, który notabene nie został przyjęty przez sygnatariuszy dokumentu kościelnego, a także *Przemówienie w 80. Rocznicę Zbrodni Wołyńskiej z 7 lipca 2023 r.* abp. Stanisława Gądeckiego, Przewodniczącego Konferencji Episkopatu Polski. Nie zabrakło także bardzo szczegółowego zrelacjonowania wydarzeń z 8-11 lipca w Chełmie - *Uroczystości wołyńskie w Chełmie*. W nim także obecne są gorzkie motywy braku solidarności i różnych postaw przy oddaniu hołdu ofiarom ludobójstwa. Kontynuacją tych smutnych refleksji jest artykuł o wymownym tytule *Skwer Pamięci Ofiar Rzezi Wołyńskiej na miejscu szaletu miejskiego*.

prof. dr hab. Włodzimierz Osadczy

Źródło: Powinność. Pismo kulturalno-społeczne Ziemi Chełmskiej - grudzień 2023